

РЕШЕНИЕ

№ 188

гр. гр. Хасково, 31.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ХАСКОВО, VII ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на осми март през две хиляди двадесет и трета година в
следния състав:

Председател: ХРИСТИНА З. ЖИСОВА

при участието на секретаря Михаела Кр. Стойчева
като разгледа докладваното от ХРИСТИНА З. ЖИСОВА Гражданско дело №
20225640100980 по описа за 2022 година

Производството е образувано по искова молба, с която са предявени обективно кумулативно съединените искове с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК вр. чл. 415, ал. 1 от ГПК вр. с чл. 79, ал. 1 ЗЗД, вр. с чл. 240, ал. 1 и ал. 2 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД и при условията на евентуалност осъдителни искове с правна квалификация чл. 79, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 240, ал. 1 и ал. 2 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, от „Райфайзенбанк България“ ЕАД, ЕИК 831558413, със седалище и адрес на управление: гр.София, район Лозенец, бул.”Никола Вапцаров” № 55, „Експо 2000“ против И. Х. И., ЕГН *****, с адрес: *. За претендираните суми е издадена заповед № 73 от 27.01.2022г. за изпълнение на парично задължение по реда на чл.410 от ГПК по ч.гр.д. № 194 по описа за 2022г. на Районен съд – Хасково. При условията на евентуалност са предявени и осъдителни искове с правно основание чл.79, ал.1 и чл.86, ал.1 ЗЗД.

В исковата молба се сочи, че в законоустановения срок и на основание чл. 415, ал. 1 от ГПК, ищецът предявявал установителни искове относно вземания в общ размер на 3865.84 лева, като правният му интерес произтичал от това, че подаденото от него заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 от ГПК било уважено от съда и била издадена заповед за изпълнение, но срещу нея било постъпило възражение от длъжника. Със съобщение от 16.03.2022г. по ч.гр.д. № 194/2022г. на основание чл. 415 ал.1 т.1 от ГПК РС-Хасково му указал възможността да предяви иск за установяване на вземането си.

Ищецът твърди, че на 05.08.2015г. между него и ответника в качеството му на кредитополучател бил сключен договор за студентски кредит, с който на ответника бил

отпуснат кредит в размер на 8 000 лева, с цел заплащане на 8 броя такси за обучение, всяка от които в размер на 1000 лева и с краен срок на погасяване на кредита 20.07.2030г. По силата на чл.2.2 договора кредитополучателят можел да усвоява суми по кредита за всеки семестър от всяка година на обучение, не по - късно от последната дата за заплащане на таксата за обучение за съответния семестър. Сумите можели да бъдат усвоявани след отправяне на писмено искане и представяне на необходимите за съответния документ /документи, удостоверяващи качеството на студент или докторант с право да запише в следващ семестър/ в срок не по-късно от седем дни преди датата, на която следвало да се плати таксата за обучение.

В чл. 3 от сключения договор било уговорено между страните и възнаграждение за кредитора за отпуснатия кредит - редовна лихва, а именно - фиксирана годишна лихва в размер на 7%, която се начислявала от датата на усвояване на сумата по кредита на база 360 дни годишно за ползване на всяка сума по кредита, при 30 дни в месеца и 360 дни в годината /вкл.първия и без последния ден от този период/.

Поддържа се още обстоятелството, че при забава в заплащането на дължими суми по кредита, ответникът дължал на кредитора лихва за забава в размер на основния лихвен процент, увеличен с 10 пункта годишно върху забавената сума за времето на забавата до окончателно изплащане на забавените задължения /чл. 3.2 от Договора/. Освен това, при погасяване на кредита, той ползвал гратисен период от 60 месеца, считано от датата на сключване на договора до 20.07.2020г./чл.4.2 от Договора/, като по време на този период не дължал плащане на главницата и лихва по кредита./чл.4.3 от Договора/. Съгласно чл.4.7 от същия, след изтичане на гратисния период, банката изготвяла погасителен план, който съдържал общия размер на задължението по договора за кредит /главница, равна на сумата на реално отпуснатите средства за такси, лихва, дължима за срока на договора за кредит, в това число и капитализираните годишно лихви през гратисния период/, размерът на месечните погасителни вноски, както и срока в който следва да се заплати първата вноска. Банката предоставяла погасителния план в рамките на 10 работни дни от изтичане на гратисния период.

Посочено е в исковата молба, че след изтичане на гратисния период кредитополучателят следвало да изплати кредита съгласно условията на чл.4.8 от Договора, а именно на 120 равни анюитетни месечни погасителни вноски, дължими на 20-то число от съответния месец, считано от 20.08.2020г. до 20.07.2030г.

Ищецът настоява, че ответникът не заплатил няколко месечни погасителни вноски, а именно – вноски с падежни дати: 20.08.2021г; 20.09.2021г; 20.10.2021г; 20.11.2021г; 20.12.2021г. В тази връзка и поради настъпилия случай на неизпълнение - неплащане на основание чл.6.2 от Договора - неплащане от страна на кредитополучателя на три последователни месечни вноски, била обявена предсрочната изискуемост на цялото вземане по процесния Договор за студентски кредит от 05.08.2015г., която била настъпила с достигането до настоящия адрес на ответника на писмо с изх.№ ИЗХ-001-66911/ 18.11.2021г. за обявяване на предсрочна изискуемост на кредита. Било видно от отбелязването върху

него, че то достигнало до адреса на кредитополучателя и било получено от В. И.а - снаха. Ищецът допълва, че бил изпратил писма и до други адреси на ответника, а именно - писмо с изх.№ ИЗХ-001-66914/18.11.2021 г. и писмо с изх.№ ИЗХ-001-66913/18.11.2021 г. Така, предсрочната изискуемост на всички вземания на ищеца по договора за студентски кредит била осчетоводена на 20.01.2022 г.

Според ищеца, ако в исковото производство по реда на чл. 415, ал. 1 и чл. 422, ал. 1 ГПК, без значение дали предявеният иск е установителен или осъдителен, бъде установено, че потестативното право на кредитора да направи кредита предсрочно изискуем не е надлежно упражнено преди подаване на заявлението, но упражняването на това право се осъществи в исковото производство, не можело да се отрече настъпването на изискуемостта на вземането. Когато изявлението на банката за обявяване на кредита за предсрочно изискуем било инкорпорирано в исковата молба или в отделен документ, представен като приложение към исковата молба, изявлението пораждало правни последици с връчването на препис от исковата молба с приложенията към нея на ответника -кредитополучател, ако са налице предвидените в договора за кредит обективни предпоставки. Обявяването на кредита за предсрочно изискуем в исковото производство представлявало правнорелевантен факт, който трябвало да бъде съобразен от съда на основание чл. 235, ал. 3 ГПК в рамките на претендираните суми. (така Решение №60009 от 02.06.2021 г. на ВКС, ТК, Второ отделение по т. дело № 2891 по описа за 2019 г., Решение №10 от 25.02.2020 г. по т.дело №16/2019г., II т.о., ВКС; Решение №60048 от 20.08.2021 г. по т.д. №2122/2020).

Поради липсата на изпълнение, ищецът предприел действия за принудителното събиране на вземанията си и подал заявление за издаване на заповед за изпълнение и изпълнителен лист на основание чл. 410 от ГПК, по което било образувано ч.гр.д. № 194/2022г. по описа за 2022 г. на РС- Хасково. Съдът издал заповед за изпълнение на парично задължение № 73 от 27.01.2022г., по силата на която разпоредил ответникът да заплати на ищеца сумите: изискуема главница в размер на 3737.61 лева, от която 126.14 лева - Редовно падежирали главници, за периода от 20.08.2021 г. до 20.12.2021г. вкл. и 3611.47 лева - Предсрочно изискуема главница, с дата на настъпване 20.01.2022г., Изискуема редовна възнаградителна лихва, в размер на 124.35 лева, начислена за периода от 20.07.2021г. до 19.01.2022 г. вкл., Изискуемо обезщетение за забава върху редовно падежирали главници, в размер на 3.34 лева, начислено за периода от 20.08.2021г. до 19.01.2022г. вкл., Изискуемо обезщетение за забава в размер на законната лихва върху предсрочно изискуема главница, в размер на 5.01 лева, начислена за периода от 20.01.2022г. до 24.01.2022г. вкл., законна лихва за забава за периода от 25.01.2022г. до изплащане на вземането, както и сумата от 77.41 лева платена държавна такса и юрисконсултско възнаграждение в размер на 100.00 лева.

Ищецът признава, че на 09.02.2022г. била постъпила сума в размер 97.45лева, с която били извършени следните погасявания: със сумата от 4,47 лева били погасени в пълен размер - 3.34 лева (обезщетение за забава върху редовно падежирали главници) и 1,13 лева частично погасена сума от 5,01 лева (обезщетение за забава върху предсрочно изискуема

главница). Погасени били и 15,57лева - законна лихва и 77,41лева - съдебни разноски.

Според ищеца, сочените от него доказателства обуславяли несъмнения извод, че по силата на сключения Договор за студентски кредит от 03.09.2015г. между страните по делото били възникнали валидни облигационни отношения, както и наличието на неизпълнение. Сочи относима според него съдебна и тълкувателна практика в тази връзка.

В условията на евентуалност, в случай че съдът не сподели доводите за настъпила предсрочна изискуемост, ищецът предявява и осъдителни искове за вземанията си.

По евентуалните осъдителни искове излага твърдения, че длъжникът изпадал в забава, считано от датата на получаване на настоящата искова молба (в този смисъл Решение №706/30.12.2010 г. на ВКС по гр. д. № 1769/2009 е., 111-то г. о., ГК). Сочи, че съгласно Решение №285/1977 на II г.о. на ВС, макар предявен евентуално, искът се смятал за висящ и по него съдът дължал да извърши всички процесуални действия, насочени към разглеждането му по същество, както и че по отношение нападежиралите вземания приложение намирал чл.84 от ЗЗД, а именно, че срокът кани вместо кредитора. Съгласно Решение № 139 от 05.11.2014 г. на ВКС по търг. д. №57/2012г., I т.о., ТК, когато вземането произтичало от договор за кредит с определени срокове за плащане на отделните вноски, които са намерили отражение в счетоводните книги на банката, размерът и падежите на всяка вноска били определени в договора и за настъпването на изискуемостта им не било необходимо удостоверяването на обстоятелства по чл. 418, ал. 3 от ГПК.

Ищецът заявява, че исковата му молба има характер на уведомление до длъжника за настъпването на предсрочна изискуемост на вземанията за главницата и претендираните с настоящия иск вземания, ставали предсрочно изискуеми в хода на спорното исково производство в момента на връчване на ответника на настоящата искова молба (Решение № 178 от 12.11.2010 г. по т.д. № 60/2С10г., т.к., II т.о. на ВКС). Сочи, че съдът следвало да зачете този юридически факт, наред с всички факти, имащи значение за спорното право, настъпили до приключването на съдебното дирене в настоящата инстанция (чл. 235, ал.3 от ГПК във връзка с тълкуването на т.9 от ТР № 4/2013г на ОСГТК на ВКС).

Предвид изложеното, ищецът иска от съда да постанови решение, с което да установи по отношение на ответника, съществуването на вземания спрямо ищеца, произтичащи от Договор за студентски кредит от 05.08.2015г., съгласно издадената заповед за изпълнение № 73 от 27.01.2022г. по чл. 410 от ГПК по ч. гр. д. № 194/2022г. по описа за 2022 г. на РС-Хасково, както следва: за изискуема главница в размер на 3737.61 лева, от която 126.14 лева - редовно падежирали главници за периода от 20.08.2021 г. до 20.12.2021 г. вкл. и 3 611.47 лева - предсрочно изискуема главница, с дата на настъпване 20.01.2022г.; за изискуема редовна възнаградителна лихва в размер на 124.35 лева, начислена за периода от 20.07.2021 г. до 19.01.2022 г. вкл. и за изискуемо обезщетение за забава в размер на законната лихва върху предсрочно изискуема главница, в размер на 3.88 лева, начислена за периода от 20.01.2022г. до 24.01.2022г. вкл., ведно със законна лихва за забава върху главницата считано от 25.01.2022г. до окончателното изплащане на вземането;

При условията на евентуалност, в случай че главните установителни иски по чл. 422, във връзка с чл. 415 от ГПК бъдат отхвърлени изцяло или частично като неоснователни поради липса на предсрочна изискуемост, моли съдът да постанови решение, с което да бъде осъден ответника да му заплати: сума за изискуема главница в размер на 3687.60 лева, от която - редовно падежирали главници за периода от 20.10.2021 г. до 20.04.2022г. вкл. в размер на 179.74 лева и предсрочно изискуема главница в размер на 3507.86 лева на 27.04.2022г., сума за просрочена редовна лихва в размер на 142.44 лева за периода от 20.09.2021 г. до 20.04.2022г. вкл.; сума за начислена редовна лихва в размер на 4.77 лева върху усвоена и непогасена главница към 27.04.2022г., сума за начислено обезщетение за забава в размер на 4.84 лева върху редовно падежирали главници от 20.10.2021г. до 26.04.2022г. вкл. и начислена за периода от възникване на просрочие до 26.04.2022г. вкл., ведно със законната лихва за забава, считано от датата на исковата молба до окончателното изплащане на вземането.

Претендират се и направените деловодни разноси в настоящото и в заповедното производство, а в случай на частично уважаване на исковите, се прави искане за присъждане на разноските по съразмерност и след компенсация.

В едномесечния срок по чл. 131, ал. 1 от ГПК е депозиран писмен отговор на искова молба от ответника, който счита исковите за допустими, но неоснователни.

Твърди се, че предсрочната изискуемост не е била надлежно обявена, поради неправилно и нередовно връчване на писмо-покана за доброволно плащане изх.№ 001-66911 от 18.11.2021г. Сочи се, че това писмо не било получено лично от ответника, а от В. И.-снаха на 20.01.2022г. със саморъчно изписан текст „Ще уведомя И. И.“. Възражава, че този текст сочел на бъдеще неопределено време и не сочел категорично, че след изписването му при връчването на това писмо, ответникът е бил уведомен в срок, в който да реагира законосъобразно с цел защита от правни последици срещу него и в полза на ищеца.

Във връзка с твърденията в исковата молба за незаплатени пет месечни погасителни вноски с падежни дати: 20.08.2021г; 20.09.2021г; 20.10.2021г; 20.11.2021г. и 20.12.2021г. ответникът сочи, че причина за това било блокиране на определената в договора за студентски кредит банкова сметка с IBAN: ***** въз основа на Разпореждане на Я. Х.-главен публичен изпълнител в ТД на НАП - Пловдив, офис Хасково, във връзка с публични вземания, подлежащи на принудително изпълнение в размер на 299,95 лева по ИД № 160060300/2016г., образувано срещу ответника. С това запорно съобщение било разпоредено да се прехвърлят наличните към датата и часа на запора, както и постъпващите по сметките на длъжника суми, в размер на 299.95 лева по посочена сметка от публичния изпълнител в полза на събирача - ТД на НАП - Пловдив, офис Хасково.

Ответникът твърди, че към датата на запора не бил уведомен нито за наложения му запор от ТД на НАП, нито за действията от страна на банката. На 08.07.2021 година, видно от извлечение 7 от 30.07.2021 год. издадено от ищеца, била удържана такса запор ВХ-001-44454 в размер на 20,00 лева, при начално салдо от 71,31 лева налични по сметката, като след удържаната такса крайното салдо било 51.31 лева. Тази сума била прехвърлена за

погасяване кредит към ***** на 26.08.2021 година, видно от извлечение 8 от 31.08.2021 година. Сочи, че според представения от банката погасителен план, който ответникът не бил подписал лично, кредитът бил преобразуван в потребителски и бил изготвен погасителен план с първа дата на погасяване 20.08.2021г., а плащането било направено на 26.08.2021г. според извлечение 8/31.08.2021 година.

Определената месечна вноска в този погасителен план била общо 46.74 лева, от които 23.26 лева главница и 23.48 лева лихва за първата анюитетна вноска. Общата сума за месечна вноска била запазена според предходния погасителен план от Договора за студентски кредит и това било видно от редовното му обслужване през 2020 година, от извлеченията по банковата сметка с начало 20.07.2020г. /извлечение 1 от 30.07.2020 година/. Ответникът посочва още, че през този период от месец 07 до месец 12 на 2020 г. и през период месец 01 до месец 07 на 2021 г., кредитът бил обслужван редовно, като сметката била захранвана навреме с преводи, осигуряващи достатъчна наличност за плащане на месечните погасителни вноски. Всичко това било видно от банковите извлечения на база месечен период за 2020г., 2021г. и 2022 г.

Ответникът сочи, че пет дни след узнаването за дължимите суми по заповедното съобщение на ТД на НАП, той погасил дължимите суми, ведно с лихвите по тях, чрез ПОС-терминал в офис на НАП-Хасково, за което му била издадена разписка. В резултат на това производството по принудително изпълнение на публичното задължение съгласно чл. 255 от ДОПК било прекратено с разпореждане от 09.02.2022г. на публичния изпълнител.

Допълва, че преди узнаването на настъпилите обстоятелства, ответникът захранил сметката си със сумата от 97.45 лева на 05.01.2022г. /видно от извлечение 1/31.01.2022/, като след освобождаване на зазора на банковата му сметка, на 09.02.2022г. банката удържала тези средства за погасяване на кредита и така към тази дата сметката му останала с нулево салдо.

Поддържа, че необслужването на кредита след зазора не било по негова лична вина, а поради невъзможност да го прави преди да бъде освободена сметката му от наложения зазор, като всъщност необслужени били четири, а не твърдените пет месечни вноски. Според него, не се касаело за толкова критично дълъг период и за големи по размер суми, които да оправдават пристъпването към подобни тежки действия, като посочва, че сумата поради която банката пристъпила към тези крайни действия, всъщност била 186.96 лева (4 неплатени вноски по 46.74 лева).

Въз основа на гореизложеното, видно било че Договора за студентски кредит бил обслужван редовно от ответника до момента, в който сметката му била блокирана по разпореждане с изх. № С210026-029-0030649/15.09.2021г.

Твърди, че поради редовното му отсъствие от страната поради ангажименти, свързани с трудово-правни отношения, ответникът не бил своевременно информиран по надлежния ред нито от НАП, нито от Банката за предприетите от тях действия. От ищеца били предприети действия противоречащи със законоустановените норми за връчване на

съобщения и навременна информираност, както и че в неговите действия нямало умисъл за неплащане на задължения нито към ищеца, нито към друга институция. Ответникът поддържа, че посочената в исковата молба като първа непогасена вноска дата 20.08.2021г. била невярна. Освен това, от така написаната искова молба не ставало ясно кой точно кредит не се обслужвал редовно - този по Договора за студентски кредит или в следствие превърнатия в потребителски такъв, чрез погасителен план F32038*****, без подписано от него съгласие, в качеството му на кредитополучател. Заявява, че има възможността да погасява кредита до пълното му изплащане при условията на Договора за студентски кредит.

С оглед гореизложеното, ответникът моли съдът да постанови решение, с което да отхвърли изцяло предявените искове като неоснователни, като му се даде възможност задължението му към ищеца, да бъде погасено чрез изготвянето на нов погасителен план в рамките на подписаният Договор за студентски кредит № 1508031002526600 от 05.08.2015 година.

Моли Заповед № 73 за изпълнение на парично задължение по чл.410 от ГПК, издадена на 27.01.2022 година в град Хасково от Районен Съд - Хасково, да бъде обявена за нищожна, като издадена неоснователно поради незаконосъобразни действия от страна на ищеца, както и да не бъдат присъждани всички направени разноси от ищеца по настоящето дело (платени държавни такси и хонорари за вещи лица), включително юрисконсултско възнаграждение в размер на 450,00 лева, поискани от ищеца чрез исковата му молба, описани в точка 3 на стр. 6.

Претендира присъждане на разноси по делото в размер на 500,00 лева, платени за правни и счетоводни консултации.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, поотделно и в съвкупност, както и доводите на страните, съобразно изискванията на чл. 235, ал. 2, вр. чл. 12 ГПК, приема за установено от фактическа страна следното:

Липсва спор по делото, а и от представените по делото писмени доказателства се установява, че на 05.08.2015 г. между страните е сключен Договор за студентски кредит № 1508031002526600/05.08.2015 г. Договорът е подписан от както от ответника в качеството му на кредитополучател, така и от представители на банката - ищец.

Според чл.1.1 от договора Банката предоставя на кредитополучателя кредит в размер на 8000 лева, с цел за плащане на 8 бр. такси за обучение, всяка в размер на 1000 лева. В чл.1.2 от договора е посочено, че окончателният размер на кредита се определя от усвоената сума, а според чл.1.3 че не може да надвишава дължимите такси за срок, равен на оставащия срок от обучение на кредитополучателя, съгласно учебния план на съответната специалност и образователно-квалификационна степен. Посочено е в чл.1.4 от договора, че по кредита не се дължи каквото и да било обезпечение от кредитополучателя, съгласно учебния план по съответната специалност и образователно – квалификационна степен.

В чл.2.1 е визиран краен срок за погасяване на кредита 20.07.2030г., възможност усвояването да стане два пъти в рамките на една учебна година, не по късно от последната дата за заплащане на таксата за обучение за съответния семестър, след отправяне на писмено искане и представяне на необходимите за съответния превод документи (документ, удостоверяващ качеството на кредитоискателя на студент или докторант с право да се запише са следващ семестър) в срок не по-късно от седем дни преди датата, на която следва да се плати таксата за обучение. Посочен е номер на сметка, по която следва да бъдат преведени сумите на „Нов български университет“ с IBAN, средствата за първата такса, дължима за първия семестър на първата година от обучението по друга сметка в Банката на кредитополучателя – IBAN BG71RZBB91551006218497; в случай, че той е бил заплатил първата вноска в чл.2.5 -2.6 са посочени условия за усвояване на средствата, както и, че неусвояване на кредита в посочения срок, задължението на Банката за предоставяне на средствата отпада. В чл.3.1 от договора е предвидено, че за ползвания кредит Кредитополучателят заплаща на Банката фиксирана годишна лихва в размер на 7%, която се начислява от датата на усвояване на сумата по кредита на база 360 дни годишно за ползване на всяка сума, при 30 дни в месеца и 360 дни в годината. При забава в плащането на дължими суми по кредита е уговорено, че Кредитополучателят дължи на Банката лихва за забава в размер на основания лихвен процент, увеличен с 10 пункта годишно върху забавената сума (вноска или част от вноска), за времето на забавата до окончателното изплащане на забавените задължения – чл.3.2. Според чл.3.3 кредитополучателят не дължи заплащане на такси, комисиони и други разходи, непосредствено свързани с отпускането и управлението на кредита. При недостатъчно покритието на задълженията по Договора е посочено, че те се погасяват в следния ред – просрочена лихва, лихва за забава на дължими суми, просрочена главница, редовна главница, освен ако страните не се уговорят изрично на друго – чл.3.4. постигнато е съгласие и относно възможността Банката да прави погашения по кредита съгласно друга избрана от нея поредност в случаите на обявена предсрочна изискуемост. Според чл.3.5 от Договора, кредитополучателят има право при поискване, във всеки един момент от изпълнението на договора да получи безвъзмездно извлечение по сметката, обслужваща кредита, под формата на погасителен план за извършените и предстоящи плащания, в офис на Банката.

В чл.4.1 е посочен крайният срок за погасяване на всички, дължими по Договора суми – 20.07.2030 г., както и че при погасяване на кредита, кредитополучателят ще ползва гратисен период 60 месеца, считано от датата на сключване на договора до 20.07.2020 г. – чл.4.2. Съгласно чл.4.3 от договора, по време на гратисния период Кредитополучателят не дължи плащане на главницата и лихва по кредита, но Банката начислява лихва върху усвоената част на Кредита, съгласно действащия погасителен план, като тази лихва се капитализира годишно – чл.4.4. Съгласно чл.4.5 гратисният период, уговорен в чл.4.2 може да бъде удължен, след като кредитополучателят подаде писмено уведомление до Банката, придружено от всички изискани от Банката документи. В чл.4.5.1 и чл.4.5.2 са разписани последиците в случай на болест, майчинство, записване за обучение в следваща образователно – квалификационна или образователна и научна степен в рамките на

гратисния период.

Според чл.4.7 от Договора, след изтичане на гратисния период, Банката изготвя погасителен план, който съдържа общия размер на задължението по договора за кредит (главница, равна на реално отпуснатите средства за такси, лихва, дължима за срока на договора за кредит, в това число и капитализираните годишно лихви през гратисния период), размерът на месечните погасителни вноски, както и срока, в който следва да се заплати първата вноска. Уговорено и задължение на Банката да предостави погасителен план в рамките на 10 работни дни от изтичане на гратисния период. В чл.4.8 е договорено, кредитът да се погасява на 120 равни анюитетни месечни вноски, дължими на 20-то число на съответния месец, считано от 20.08.2020 г. до 20.07.2030 г.

От останалите клаузи в договора, предвид доводите на ответника, следва да бъде посочена и клаузата, съдържаща се в чл.4.10 от Договора, съгласно която дължимите суми по кредита се издължават по сметка с IBAN ***** по която кредитополучателят се е задължил да осигурява ежемесечно необходимите средства на съответната падежна дата.

В чл.5 (5.1.1, 5.1.2, 5.1.3 и 5.1.4) са разписани задължения на кредитополучателя във връзка с погасяване на дължими суми, при сключване на друг договор за кредит, при промяна в неговото гражданство, постоянен и настоящ адрес като в чл.5.1.2 е уговорено изрично задължението на кредитополучателя писмено да информира банката за настъпили промени относно тези обстоятелства, вкл. и постоянен и/или настоящ адрес. Предвидено е още, че при неизпълнение на това задължение, изпратеното от страна на банката уведомление до първоначално посочения в договора адрес, се счита за редовно направено.

В Договор за студентски кредит № 1508031002526600/05.08.2015 г. ответникът е посочил настоящ адрес и адрес за кореспонденция: *****.

От съществено значение в настоящото производство е съдържанието на чл.6 от договора, в която е обективизирано съгласие между страните, Банката да обяви кредита за предсрочно изискуем в това число и при неплащане на три последователни погасителни вноски(чл.6.2).В случаите по предходните разпоредби е уговорено – чл.6.4, че Банката има право да пристъпи към събиране на всички дължими суми, по предвидения в закона ред, без да е длъжна да спазва поредността на способите и/или имуществото, срещу което е насочено изпълнението и без да уведомява за това кредитополучателя.

Представен по делото е и погасителен план (л.12-14) и представляващ неразделна част от Договор за студентски кредит № 1508031002526600/05.08.2015 г., видно от който размерът на месечната анюитетна вноска възлиза на 46,74 лева.

От приложеното по делото Известие за доставяне № ИД PS 6320 002RYD W на адрес в ***** е видно, че същият е получен на 12.08.2020 г. от К. П. К., положил подпис като упълномощен от получателя. Приобщено към доказателствения материал по делото е и Известие за доставяне № ИД PS 6320 002RYF Y, според което пратката, съдържаща погасителен план е изпратена и на адреса, посочен от кредитополучателя в договора в *****.

Както по ч.гр.д. № 194 по описа за 2022 г. на РС Хасково, така и в настоящото производство е представено безсрочно пълномощно, нотариално заверено на 31.12.2020 г., с което ищецът упълномощава К. П. К. да го представлява включително пред всички съдилища в страната и пред всички банки и техните клонове в страната.

С писмо с изх. № ИЗХ-001-66911/ 18.11.2021г. (л.15) ищецът е уведомил ответника, че в периода от 20.08.2021 г. до 18.11.2021 г. не е платил дължимите към Банката – ищец месечни вноски в необходимия размер, вкл. и за това, че обявява предсрочната изискуемост на цялото вземане по процесния Договор за студентски кредит от 05.08.2015г. поради неизпълнение, в общ размер от 3818,72 лв. към 18.11.2021 г. като го е поканил да заплати доброволно и незабавно цялата дължима сума. Отбелязано е в поканата, че е получена лично от В. И.а – снаха на 20.01.2022 г., както и че ще уведоми И. И..

Писма със същото съдържание, съдържащи в себе си изявлението на банката за обявяване на предсрочната изискуемост на кредита са изпратени и на други адреси на ответника в село С., а именно - писмо с изх.№ ИЗХ-001-66914/18.11.2021 г. и писмо с изх.№ ИЗХ-001-66913/18.11.2021 г., неполучени от същия, според приложените по делото пощенски плик с обратни разписки (л.18 и л.21), на които е отбелязано, че пратките са непотърсени.

В изпълнение на задължението си по чл.366 ГПК ищецът е приложил по делото и справка за движението по Договора за студентски кредит № 1508031002526600/05.08.2015 г. от датата на неговото усвояване до 24.01.2022 г. вкл., в която са отразени в табличен вид датите на усвояване на сумите по кредита, приложения лихвен процент, кредитното салдо, капитализираната лихва, извършените от кредитополучателя плащания за главница и лихви.

Не е полемичен между страните и фактът, а и се установява от представените от ответника 16 бр. извлечения по сметка с IBAN ***** че в периода 20.08.2020 г. – 21.06.2021г. са извършвани редовни погашения на дължимите вноски от 46,74 лв.

На 08.07.2021 година, видно от извлечение по сметка от 30.07.2021 г. (л.58) е удържана такса заповор ВХ-001-44454 в размер на 20,00 лева, при начално салдо от 71,31 лева и крайно салдо - 51.31 лева. Тази сума е прехвърлена към ***** на 26.08.2021 година, видно от извлечение по сметка от 31.08.2021 г. (л.59). На 05.01.2022 г. е извършен превод на сума в размер на 97,45 лв.(л.60) като с вальор от 09.02.2022 г. и тя е прехвърлена към *****.

Във връзка с възраженията си ответникът е представил по делото справка за общите си задължения (е-услуга) към НАП, актуални към дата 03.02.2022 г. в размер на 304,85 лв. ведно с разписка за извършено безкасово плащане чрез терминално устройство ПОС в полза на И. Х. И. и касов бон от 08.02.2022 г., според които същите са погасени на посочената дата – 08.02.2022 г.

Представено е и Разпореждане за изпълнение на заповорно съобщение с изх. № С210026-029-0030649/15.09.2021 г. от Я. Х. на длъжност главен публичен изпълнител в ТД на НАП Пловдив, офис Хасково до ищеца „Райфайзенбанк България“ ЕАД, с което във

връзка с публични вземания, подлежащи на принудително изпълнение в размер на 299,95 лв. по ИД № 160060300/2016 г., образувано срещу ответника И. Х. И. и наложен заповор със заповорно съобщение изх. № С210026-003-0038384/08.07.2021 г. и Постановление за налагане на обезпечителни мерки от същата дата, на основание чл.228, ал.1 ДОПК е разпоредено на ищеца да прехвърли наличните към датата и часа на налагане на заповора, както и последващо постъпващите по сметките на длъжника суми в размер на 299,95 лв., по сметката на ТД на НАП Пловдив, офис Хасково.

С Разпореждане за прекратяване на производството по принудително изпълнение, съгласно чл. 225 от ДОПК с изх. № С210026-035-0018411/09.02.2022 г. от ТД НАП Пловдив – офис Хасково, главен публичен изпълнител е прекратил производството по принудително изпълнение на публични вземания по изпълнително дело 160060300/2016 г. срещу И. Х. И. поради това, че задължението по изпълнителното дело е погасено в пълен размер.

От материалите, съдържащи се в ч. гр. д. № 194 по описа за 2022 г. на РС-Хасково, приложено като доказателство по настоящото производство, се установява, че въз основа на заявление с вх. № 1391/26.01.2022 г. (пощенско клеймо от 25.01.2022 г.) в полза на ищеца срещу длъжника е издадена Заповед № 73 от 27.01.2022г. за изпълнение на парично задължение по реда на чл.410 от ГПК за следните суми: сумата в размер на 3737.61 лева – изискуема главница по Договор за студентски кредит № 1508031002526600 от 05.08.2015 г., сключен между „Райфайзенбанк България” ЕАД и И. Х. И., от които 126.14 лева редовно падежирали главници, за периода от 20.08.2021г. до 20.12.2021г., вкл. и 3611.47 лева – предсрочно изискуема главница, с дата на настъпване на предсрочната изискуемост 20.01.2022г.; сумата в размер на 124.35 лева – редовна възнаградителна лихва за периода от 20.07.2021 г. до 19.01.2022 г., вкл.; сумата в размер на 3.34 лева, представляваща мораторна лихва за периода от 20.08.2021 г. до 19.01.2022 г., вкл.; сумата в размер на 5.01 лева, представляваща мораторна лихва за периода от 20.01.2022 г. до 24.01.2022 г., вкл.; ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението – 25.01.2022 г. до окончателното ѝ изплащане, както и направените от заявителя разноси в размер на 77.41 лева - заплатена държавна такса и 100 лева – възнаграждение за юрисконсулт. В срока по чл. 414, ал. 2 ГПК е подадено възражения от ответника и с разпореждане № 490 от 15.03.2022 г., постановено по частното гражданско дело на ищеца е указано, че може да предяви иск за установяване на вземанията си в едномесечен срок, като последният е сторил това.

От заключението на назначената съдебно-счетоводна експертиза, което съдът, вкл. и след уточненията, направени в съдебно заседание, кредитира напълно като компетентно, обективно, а и неоспорено от страните, се установява, че по Договор за студентски кредит от 05.08.2015 г. е извършено усвояване на 06.08.2015 г. – 1000 лв.; на 22.04.2016 г. – 1000 лв. и на 30.09.2016 г. – 1000 лв. Констатирано е от вещото лице, че на падежната дата 20.07.2021 г. не е постъпила сумата от 46,74 лв. На 26.08.2021 г. по сметката е постъпила сумата от 51,31 лв., с която са погасени редовната главница по падежиралата вноска от 20.07.2021 г. в размер на 24,80 лв., редовната възнаградителна лихва в размер на 21,95 лв. и

0,25 лв. начислена наказателна лихва за просрочената вноска от 20.07.2021 г. С остатъка от 4,32 лв. са погасени част от редовната възнаградителна лихва за падежа от 20.08.2021 г. и 0,04 лв. наказателна лихва за забавено плащане. След като е установило след извършена справка в счетоводната система на ищеца, че на падежните дати: 20.08.2021 г.; 20.09.2021 г.; 20.10.2021 г.; 20.11.2021 г. и 20.12.2021 г., не са постъпили суми за погасяване, вещото лице е изчислило, че към 19.01.2022 г. просрочените задължения по процесния договор възлизат на: главница в размер на 126,14 лв. и редовна възнаградителна лихва по падежирали вноски в размер на 124,35 лв. Към 26.01.2022 г. с оглед отнасяне на цялото задължение като предсрочно изискуемо дължимите суми са както следва: главница - 3737,61 лв. главница, в това число 126,14 лв. просрочени падежирали вноски и 3611,47 лв. изискуем остатък; възнаградителна/договорна лихва – 124,35 лв., начислена до 19.01.2022 г.; лихва за забава, начислена до 19.01.2022 г. – 3,34 лв. и в периода от 20.01.2022 г. до 24.01.2022 г. – 5,02 лв. В счетоводна система на ищеца било отразено и плащане в размер на 97,45 лв. на 09.02.2022 г., с което са погасени 4,47 лв. изискуема лихва; 15,57 лв. законна лихва и 77,41 лв. съдебни разноски.

При така установената фактическа обстановка съдът достигна до следните правни изводи:

Предявени са при условията на обективно кумулативно съединение искове с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК вр. чл. 415, ал. 1 от ГПК вр. с чл. 79, ал. 1 ЗЗД, вр. с чл. 240, ал. 1 и ал. 2 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД и при условията на евентуалност осъдителни искове с правна квалификация чл. 79, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 240, ал. 1 и ал. 2 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, които са процесуално допустими, доколкото изхождат от заявител, по образувано заповедно производство срещу длъжника в едномесечния срок от уведомяването му за депозирано от страна на последния възражение срещу издадена заповед за изпълнение относно процесните вземания.

Разгледани по същество, първият от тях е частично основателен, а вторият и третият са изцяло основателни като съображенията за това са следните:

Предмет на установителния иск по чл. 422 ГПК е установяване съществуването на вземането, за което е издадена заповед за изпълнение на посоченото в нея основание. В този смисъл, за да бъде уважен предявеният по делото иск е необходимо в условията на пълно и главно доказване ищецът да установи наличието на валидно облигационно отношение между страните по договора за кредит, усвояването на кредита от ответника, настъпилата изискуемост на вземанията по кредита и размера на претендираните отделни вземания.

Съдът намира, че от събраните по делото писмени доказателства, по несъмнен начин се установява, че между страните е бил сключен валиден договор за банков кредит - Договор за студентски кредит № 1508031002526600/05.08.2015 г. Този факт не е спорен между страните. Видно е от договора, че същият е подписан от ответника. Истинността на изявленията си последният не е оспорил, нито относно автентичността им, нито във връзка с тяхното съдържание. По силата на така възникналото облигационно правоотношение между страните, Банката – ищец се е задължила да предостави на кредитополучателя кредит в

размер на 8000 лева, с цел за плащане на 8 бр. такси за обучение, всяка в размер на 1000 лева, а кредитополучателят ответник – да върне усвоената заета сума съгласно условията на договора. Тук само за пълнота следва да се посочи, че в случая не са приложими разпоредбите на ЗПК, доколкото в случая се касае за договор за студентски кредит, който попада сред визираните в чл.4, ал.12 ЗПК съглашения - договори, предоставени на ограничен кръг лица по силата на законови разпоредби в обществена полза, които са с лихва, по-ниска от преобладаващата на пазара, които са без лихва, с лихва не по-висока от прилаганата на пазара, или при други условия, които са по-благоприятни за потребителя от прилаганите на пазара.

Безспорно е още обстоятелството, а и същото се установява от кредитираното заключение по назначената по делото ССЧЕ, че са извършени усвояване по договора на 06.08.2015 г., 22.04.2016 г. и 30.09.2016 г. на обща сума в размер на 3000 лв., както и че ответникът е погасявал задълженията си редовно до падежната дата 20.07.2021 г.

От цитираното съдържание на договора и както бе посочено по-горе, се установи още, че крайният срок за погасяване на всички, дължими по Договора суми е 20.07.2030 г., както и че при погасяване на кредита, кредитополучателят ще ползва гратисен период 60 месеца, считано от датата на сключване на договора до 20.07.2020 г. като през това време ответникът не дължи плащане на главницата и лихва по кредита. От представения от ищеца погасителен план е видно, че банката е изпълнила и вмененото си в чл.4.7 задължение да го изготви, както и да определи срок, в който следва да се заплати първата вноска – 20.08.2020 г. Погасителния план е бил изпратен на ответника, респ. получен от негов пълномощник на 12.08.2020 г. В тази връзка ответните възражения, че не е запознат с погасителен план и с това, че през 2021 г. кредитът му е бил трансформиран от студентски в потребителски такъв, са напълно произволни, още повече че същият регулярно е погасявал до посочената по-горе дата - 20.07.2021 г. вноските в размер на 46,74 лева месечно по същия.

В обобщение, следва да се посочи с оглед изложеното дотук, че настоящият съдебен състав съдът приема за доказано наличието на договор, по силата на който на ответника е предоставена в заем сума в договорения размер от 3000 лева, с цел заплащане на такси за обучение на кредитополучателя, всяка в размер на 1000 лева и краен срок на погасяване на кредита 20.07.2030г.

Същевременно обаче съдът намира за неустановено в патримониума на ответника, като реална полза за същия да е преминала сума в размер на разликата над посочения размер от 3000 лева до претендирания в исковата молба такъв от 3737,61 лева. Ищецът не се позовава на дължимост на посочената разлика, като главница формирана от капитализирана лихва. Съгласно чл.24, ал.1 от Закона за кредитиране на студенти и докторанти -общият размер на задължението на кредитополучателя се формира след изтичане на гратисния период и включва: 1. главницата, чийто размер се определя от сумата на отпуснатите средства за такси и/или издръжка и лихвата, дължима от кредитополучателя за срока на договора за кредит. В случая и както неколкратно бе посочено се установи, че е отпусната сума, възлизаща общо на 3000 лева. Доколкото обаче е начислявана лихва и през гратисния

период, то тя би била дължима на собствено основание, като възнаградителна лихва. Съгласно чл.10 ал.3 ЗЗД олихвяването на изтекли лихви става съобразно наредбите на Българската народна банка. Такава възможност към момента на сключване на процесния договор не е била регламентирана, както това е било предвидено в отменените Наредба № 9 от 15.07.1997 г. за оценка на рисковите експозиции на банките и за формиране на провизии за покритие на риска от загуби и Наредба № 9 от 3.04.2008 г. за оценка и класификация на рисковите експозиции на банките и за установяване на специфични провизии за кредитен риск. В тази връзка в решение № 66 от 29.07.2019 г. на ВКС по т. д. № 1504/2018 г., II т. о., ТК, е прието, че подобни уговорки в допълнителни споразумения към договор за кредит за прибавяне към размера на редовната главница на просрочени задължения за лихви, върху които се начислява възнаградителна лихва, представлява анатоцизъм по смисъла на чл. 10, ал. 3 ЗЗД, който е допустим само при уговорка между търговци, на основание чл. 294, ал. 1 ТЗ, следователно е изключена изначална такава договорка, тъй като липсва друга разпоредба в този смисъл. Ето защо следва да се приеме, че клаузата на чл.4.4 от процесния договор, предвиждаща възможност лихвата да се капитализира годишно, не произвежда правно действие.

Спорни между страните в настоящото производство на следващо място са обстоятелствата, допуснато ли е просрочие при погасяване на банковия заем и по каква причина е станало това, както и дали ответникът е бил надлежно уведомен за настъпило неизпълнение, тоест основание за обявяване на целия кредит за предсрочно изискуем.

От кредитираното заключение на назначената ССЧЕ се установи, че на падежна дата 20.07.2021 г. не е постъпила сумата от 46,74 лв. На 26.08.2021 г. по сметката е постъпила сумата от 51,31 лв., с която са погасени редовната главница по падежиралата вноска от 20.07.2021 г. в размер на 24,80 лв., редовната възнаградителна лихва в размер на 21,95 лв. и 0,25 лв. начислена наказателна лихва за просрочената вноска от 20.07.2021 г. С остатък от 4,32 лв. са погасени част от редовната възнаградителна лихва за падежа от 20.08.2021 г. и 0,04 лв. наказателна лихва за забавено плащане. Описаното се установява и от представените от ответника извлечения от банковата му сметка при ищеца. Следователно, ответникът е бил в просрочие по общо пет от дължимите месечни анюитетни вноски, всяка в размер на 46,74 лева и с падеж съответно 20.08.2021 г.; 20.09.2021 г.; 20.10.2021 г.; 20.11.2021 г. и 20.12.2021 г. и в тази връзка възраженията му, че е невярно посочена датата на първата непогасена вноска -20.08.2021 г. и че е просрочил четири, а не пет месечни вноски, се явяват неоснователни.

Ирелевантно в случая е и разсъждението му относно това, дали размерът на непогасената сума и периодът, в който е било допуснато просрочие са критично или не големи/дълги, доколкото в чл.6.2 от процесния договор е предвидена възможност за ищеца да обяви кредита за предсрочно изискуем при неплащане на три последователни погасителни вноски, който обективен факт съдът намира за несъмнено установен.

За неоснователни и недоказани съдът намира ответните възражения и за това, че към датата на наложения от публичния изпълнител заповест не е бил уведомен за него от ТД на

НАП, нито за действията от страна на банката. Тук следва да се посочи, че съгласно чл.507, ал.1 ГПК запорното съобщение на третото задължено лице – в случая ищеца, се изпраща едновременно с изпращане на поканата за доброволно изпълнение до длъжника. Прехвърлянето на дължимата от длъжника сума по сметката на публичния изпълнител, наложил запора, се извършва от банката незабавно след получаване на разпореждането. Банката е длъжна в 7-дневен срок от получаване на разпореждането да уведоми публичния изпълнител, наложил запора, за причините за неизпълнението му. Тълкуването на посочената правна норма води до извод, че в тежест на третото задължено лице, в случая на ищеца, не възниква задължение за уведомяване на длъжника – в случая ответника, за предприемане на поисканото действие, а изпращане на поканата за доброволно изпълнение до длъжника, респ. уведомяването му следва да се извърши от публичния изпълнител. За длъжника съществува възможност, съгласно чл.507а ГПК и тъй като запор на банкова сметка се налага до размера на дълга по изпълнителното дело, в случай на допусната явна несъразмерност, да инициира производство по реда на чл.441 ГПК.

На следващо място и във връзка с основното възражение на ответника, свързано с това, че същият не е бил надлежно уведомен за настъпилата предсрочна изискуемост на вземанията по процесния договор за кредит, следва да се посочи, че за да бъде уважен предявения по делото иск е необходимо да бъде установено, че е настъпила изискуемостта на вземанията. Ищецът следва да докаже, че са се осъществили предвидените в договора условия, които пораждат правото му да иска изпълнение на задълженията от страна на длъжника. Поради неизпълнението на посочените по-горе задължения от страна на кредитополучателя, банката е упражнила правото си, предвидено в чл. 6 от договора да обяви дълга за предсрочно изискуем. В тази връзка, съдът намира, че от събраните по делото доказателства без съмнение се установява, че банката-ищец е изпратила до кредитополучателя покана за доброволно изпълнение, като го е уведомила както за периода на допуснатото просрочие, така и че обявява предсрочната изискуемост на цялото вземане по процесния Договор за студентски кредит от 05.08.2015г. поради неизпълнение, в общ размер от 3818,72 лв. към 18.11.2021 г. като е поканила ищеца да заплати доброволно и незабавно цялата дължима сума. Същата е връчена на 20.01.2022 г. на лице, посочено като снаха на ответника, поело задължение да го предаде на адресата с оглед на което и предвид разпоредбата на чл.46, ал.4 във вр. с чл.46 ал.2 и ал.1 ГПК, уведомяването следва да се приеме за надлежно извършено. Съгласно Тълкувателно решение № 4 от 18.06.2014 г. на ВКС по тълк. д. № 4/2013 г., ОСГТК на ВКС предсрочната изискуемост представлява изменение на договора, което за разлика от общия принцип в чл. 20а, ал. 2 ЗЗД, настъпва с волеизявление само на едната от страните и при наличието на две предпоставки: обективният факт на неплащането и упражненото от кредитора право да обяви кредита за предсрочно изискуем. Предсрочната изискуемост има действие от момента на получаване от длъжника на волеизявлението на кредитора, ако към този момент са настъпили обективните факти, обуславящи настъпването ѝ. В случая ответникът е бил в забава от 20.08.2021 г., поради което ищецът е отправил изявление за обявяване на кредита за предсрочно изискуем. Поканата, както бе посочено вече е била надлежно връчена на

ответника. Съдът, като съобрази указанията на горесцитираното тълкувателно решение приема, че на 20.01.2022 г. е настъпила предсрочната изискуемост. От това следва, че ответникът дължи връщането на неизплатената главница по кредита в размер на както бе посочено по-горе от 3000 лв. До този размер искът за главница следва да уважен, а в останалата си част до претендирания такъв от 3737,61 лева, следва да бъде да бъде отхвърлен като неоснователен.

Вземането за главница е дължимо ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК, по което е било образувано ч. гр. д. № 194 по описа за 2022 г. на РС – Хасково - 25.01.2022 г., до окончателното изплащане на сумата, по аргумент от разпоредбата на чл. 422, ал. 1 ГПК.

Съгласно цитираното ТР № 3 от 27.03.2019 г., при настъпване на предсрочна изискуемост отпада занапред действието на погасителния план, ако страните са уговорили заемът/кредитът да се връща на вноски. Уговорената в договора лихва е възнаграждение за предоставянето и ползването на паричната сума за срока на договора. Предсрочната изискуемост има гаранционно-обезпечителна функция съгласно чл. 71 ЗЗД, независимо че съдържа и елемент на санкция. Изменението на договора поради неизправност на заемополучателя има за последица загуба на преимуществото на срока при погасяване на задължението (чл. 70, ал. 1 ЗЗД) за длъжника. Упражненият избор от кредитора да иска изпълнението преди първоначално определения срок поради съществуващия за него риск преустановява добросъвестното ползване на паричната сума от длъжника, поради което уговореното възнаграждение за ползване за последващ период – след настъпване на предсрочната изискуемост, не се дължи. Като съобрази всичко това, съдът намира, че в разглеждания случай се дължи начислената договорната лихва до датата на обявяване на предсрочната изискуемост, чийто размер съобразно устния доклад на вещото лице по назначената съдебно-счетоводна експертиза възлиза на 124,35 лева до датата, предхождаща настъпването на предсрочна изискуемост – 19.01.2022 г.

Отново в съответствие с постановките на Тълкувателно решение № 3 от 27.03.2019 г. по тълк. дело № 3/2017 г. на ОСГТК на ВКС, за периода до настъпване на предсрочна изискуемост размерът на вземането се определя според клаузите на договора, като след обявяване на предсрочната изискуемост по договора за кредит, кредитодателят може да претендира законната лихва от датата на настъпване на предсрочната изискуемост до датата на плащането. В случая по делото ищцовото дружество претендира сумата в размер на 3,88 лева – законна лихва за периода от 20.01.2022 г. до 24.01.2022 г. (датата, предхождаща депозиране на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл.410 ГПК), съобразно и отразеното от ответника плащане, извършено на 09.02.2022 г. в размер на 97,45 лева, от която сума ищецът е отнесъл за погасяване 4,47 лв. С помощта на общодостъпна програма за изчисляване на законна лихва, съдът изчисли следващата се законна лихва върху уважения размер на иска за главница от 3000 лв. на 4,17 лв., т.е. този иск следва да бъде уважен в пълния му претендиран размер.

По отношение на предявените в условията на евентуалност осъдителни иски от

ищеца, в случай, че съдът прецени установителните му искове за неоснователни, поради това, че не е настъпила предсрочна изискуемост, като изрично се е позовал на настъпила предсрочна изискуемост и обявяването ѝ с връчване на препис от исковата молба, както и с оглед изхода на спора, то тези искове не подлежат на разглеждане - не може да бъде преценявана нито допустимостта, нито основателността им.

Съгласно т. 12 на Тълкувателно решение № 4 от 18.06.2014 г. по тълк. д. № 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС, съдът, който разглежда специалните установителни искове, предявени по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК, следва да се произнесе за дължимостта на разноските, направени и в заповедното производство, и то с осъдителен диспозитив, като съобразно изхода на спора разпредели отговорността за разноските както в исковото, така и в заповедното производство.

В случая към датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение ответникът е дал повод за образуване на заповедното производство, тъй като към този момент, а и към настоящия, не е погасил процесните вземания. Ето защо следва да бъде ангажирана отговорността му за сторените от ищеца разноски по ч. гр. д. № 194 по описа за 2022 г. на РС – Хасково. От представените по него писмени доказателства се установява, че те са действително направени, но предвид установеното и от заключението на назначената по делото съдебно-счетоводна експертиза погасяване на задължението за държавната такса по заповедното производство с извършеното от ответника плащане на 09.02.2022 г., то следва да се присъдят разноски в размер на 100 лв. за юрисконсултско възнаграждение.

С оглед изхода на настоящото производство и че ищецът претендира разноски, на основание чл. 78, ал. 1 и ал. 8 ГПК, на същият следва да се присъдят такива в размер общо 503,39 лв., съразмерно на уважената част от исковете и съобразно представения списък по чл. 80 ГПК. От представените по него писмени доказателства се установява, че ищецът е направил в исковото производство разноски от 172,09 лева, за държавна такса, 250,00 лв. лева за възнаграждение за вещо лице, а на основание чл. 78, ал. 8 ГПК, във вр. с чл. 25 ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ /НЗПП/, съдът определя юрисконсултско възнаграждение от 200 лева, или общо разноски от 522,09 лева.

При този изход на спора и за ответника, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, е възникнало правото на разноски, съразмерно на отхвърлената част от исковете. Такива се претендират от същия в размер на 500 лв. за правни и счетоводни консултации, за което е представена фактура (л. 68). От съдържанието ѝ обаче, съдът намира, че не може да се направи извод за това, че посочената в същата като извършена от СНП „Център за развитие на Община Минерални Бани“ консултация касае именно настоящото производство, т.е. следва да се приеме, че на ответника не се дължат разноски, тъй като по делото липсват доказателства за извършването на такива от негова страна.

Мотивиран от горното, съдът

РЕШИ:

ПРИЕМА ЗА УСТАНОВЕНО, на чл. 422, ал. 1 ГПК вр. чл. 415, ал. 1 от ГПК вр. с чл. 79, ал. 1 ЗЗД, вр. с чл. 240, ал. 1 и ал. 2 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, по отношение И. Х. И., ЕГН *****, с адрес: с. С., *****, че дължи на „Райфайзенбанк България“ ЕАД, ЕИК 831558413, със седалище и адрес на управление: гр.София, район Лозенец, бул.”Никола Вапцаров” № 55, „Експо 2000“, по Договор за студентски кредит № 1508031002526600 от 05.08.2015 г., сключен между „Райфайзенбанк България“ ЕАД и И. Х. И., следните суми: сумата от 3000 лева, представляваща главница; сумата от 124,35 лева, представляваща редовна възнаградителна лихва за периода от 20.07.2021 г. до 19.01.2022 г., вкл. и сумата от 3,88 лева, представляваща мораторна лихва за периода от 20.01.2022 г. до 24.01.2022 г., вкл., ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по ч. гр. д. № 194 по описа за 2022 г. на Районен съд – Хасково – 25.01.2022г. до окончателното ѝ изплащане, **като** искът за установяване съществуването на главница в останалата ѝ част – за разликата до пълния предявен размер от 3737,61 лева, **ОТХВЪРЛЯ**.

ОСЪЖДА И. Х. И., ЕГН *****, с адрес: с. С., *****, на основание чл.78 ал.1 и ал.8 ГПК, да заплати на „Райфайзенбанк България“ ЕАД, ЕИК 831558413, със седалище и адрес на управление: гр.София, район Лозенец, бул.”Никола Вапцаров” № 55, „Експо 2000“, сумата от 603,39 лева, от която 503,39 лева, представляваща направени разноси по настоящото дело и 100 лева, представляваща направени разноси по ч. гр. д. № 194 по описа за 2022г. на РС Хасково, за която е издадена Заповед № 73 от 27.01.2022г. за изпълнение на парично задължение по реда на чл.410 от ГПК, съразмерно на уважената част от исковете.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд Хасково в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Хасково:/п/ не се чете

Вярно с оригинала!

Секретар: В.К.